

DECIZIE

08 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
judecători

Iuliana Oprea
Ion Druță, Dumitru Mardari, Nicolae Craiu, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de societatea pe acțiuni „Mif”,
în pricina civilă la cererea lichidatorului societății pe acțiuni „Anchir”
împotriva terțului poprit societatea pe acțiuni „Mif” cu privire la validarea popririi
și încasarea datoriei,
împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, prin
care s-a validat și încasat creanța societății pe acțiuni „Anchir” față de societatea pe
acțiuni „Mif” în sumă de 63 360 lei,

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 01 martie 2012 a fost intentat
procesul de insolvență față de SA „Anchir”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bender din 26 noiembrie 2013, a fost
confirmat planul procedurii de restructurare față de debitorul SA „Anchir” și a fost
încetată procedura de restructurare în privința debitorului SA „Anchir” cu aplicarea
planului față de SA „Anchir”.

La 24 martie 2015, SRL „Ialoveni-Gaz” a depus cerere introductivă privind
intentarea procedurii de insolvență, cu aplicarea procedurii falimentului față de
SA „Anchir”.

La 07 mai 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat Anenii Noi a depus cerere
introductivă privind intentarea procedurii de insolvență, cu aplicarea procedurii
falimentului față de SA „Anchir”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2015, au fost admise
cererile introductive depuse de SRL „Ialoveni-Gaz” și Inspectoratul Fiscal de Stat
Anenii Noi privind intentarea procesului de insolvență cu aplicarea procedurii
falimentului față de SA „Anchir”, ca rezultat al neexecutării planului procedurii de
restructurare.

A fost dispusă trecerea la faliment în vederea lichidării patrimoniului SA
„Anchir”, fiind desemnat în calitate de lichidator al SA „Anchir”, Anton Jerebțov.

A fost dispusă valorificarea și lichidarea neîntârziată de către lichidatorul
Anton Jerebțov a masei debitoare, în condiții cât mai avantajoase și în timpul cel
mai potrivit, numai cu acordul expres al adunării creditorilor, în condițiile Legii
insolvenței.

A fost obligat lichidatorul Anton Jerebțov să prezinte instanței de insolabilitate rapoarte trimestriale referitoare la modul în care și-a îndeplinit atribuțiile, precum și justificarea cheltuielilor de administrare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016 s-a destituit Anton Jerebțov din funcția de lichidator al SA „Anchir” în procedura falimentului, s-a desemnat în calitate de lichidator al SA „Anchir” în procedura falimentului Veaceslav Stejar.

Anterior, la 22 iunie 2016 lichidatorul SA „Anchir” a înaintat cerere prin care a solicitat validarea popririi cu încasarea de la terțul poprit SA „Mif” a sumei de 63 360,00 lei.

În motivarea cererii de validare a popririi, lichidatorul a indicat că întru îndeplinirea obligațiilor sale, inclusiv de majorare a masei debitoare în calitate de lichidator al SA „Anchir”, în urma verificării datelor contabile a debitorului insolubil a depistat creanțe ajunse la scadență a SA „Mif”.

A mai indicat că, în vederea înființării popririi, lichidatorul SA „Anchir”, la 02 iunie 2016 a înaintat în adresa terțului poprit somație prin care i-a adus la cunoștință despre înființarea popririi și a solicitat ca în termen de 10 zile de la data recepționării somației să achite la contul de acumulare a lichidatorului SA „Anchir” suma datorată.

Deși, la 09 iunie 2016, terțul poprit SA „Mif” a recepționat somația, acesta nu a prezentat lichidatorului acte ce ar confirma lipsa datoriilor față de SA „Anchir” și nu a achitat în contul de acumulare a debitorului suma datorată.

Solicită lichidatorul SA „Anchir” admiterea cererii de validare a popririi cu încasarea de la SA „Mif” în beneficiul SA „Anchir” a sumei de 63 360,00 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 s-a admis cererea SA „Anchir” de validare a popririi și încasarea datoriei.

S-a validat poprirea SA „Anchir” față de SA „Mif” în sumă de 63 360,00 lei.

S-a încasat de la terțul poprit SA „Mif” în beneficiul SA „Anchir” datoria în sumă de 63 360,00 lei.

S-a încasat de la SA „Mif” în bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 1 900,80 lei.

La 02 decembrie 2016, SA „Mif” a depus cerere de recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, solicitând admiterea recursului cu casarea hotărârii instanței de insolabilitate și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de validare a popririi.

În motivarea recursului, a invocat recurentul că hotărârea instanței de insolabilitate este ilegală și neîntemeiată, instanța încălcând și aplicând eronat normele de drept material și procedural.

Sustine recurentul că, datoria solicitată de intimat este dedusă din facturile fiscale nr. FU 2706572 din 15 aprilie 2013 și nr. FU 2706575 din 16 aprilie 2013, astfel, fiind omis termenul de prescripție.

Afirmă că, termenul de prescripție a început a curge din data de 16 aprilie 2013, pe când SA „Anchir” s-a adresat cu cerere de validare a popririi la 22 iunie 2016, cu omiterea termenului de prescripție.

În susținerea acestei poziții, a mai indicat că, termenul de prescripție a început a curge din momentul eliberării facturii fiscale, respectiv luna aprilie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SA „Mif” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016 și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de validare a popririi ca depusă tardiv.

Conform art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Examinând înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că hotărârea Curții de Apel recurată a fost pronunțată la 17 noiembrie 2016, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 decembrie 2016, respectiv, Colegiul constată că recursul este depus în termen.

Din materialele dosarului se constată că prin hotărârea Curții de Apel Economice din 01 martie 2012 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Anchir”.

Prin hotărârea Curții de Apel Bender din 26 noiembrie 2013, a fost confirmat planul procedurii de restructurare față de debitorul SA „Anchir” și a fost încetată procedura de restructurare în privința debitorului SA „Anchir” cu aplicarea planului față de SA „Anchir”.

La 24 martie 2015, SRL „Ialoveni-Gaz” a depus cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate, cu aplicarea procedurii falimentului față de SA „Anchir”, iar la 07 mai 2015, Inspectoratul Fiscal de Stat Anenii Noi a depus cerere introductivă privind intentarea procedurii de insolabilitate, cu aplicarea procedurii falimentului față de SA „Anchir”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2015, au fost admise cererile introductive depuse de SRL „Ialoveni-Gaz” și Inspectoratul Fiscal de Stat Anenii Noi privind intentarea procesului de insolabilitate cu aplicarea procedurii falimentului față de SA „Anchir”, ca rezultat al neexecutării planului procedurii de restructurare. A fost dispusă trecerea la faliment în vederea lichidării patrimoniului SA „Anchir”, fiind desemnat în calitate de lichidator al SA „Anchir”, Anton Jerebțov.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2016 s-a destituit Anton Jerebțov din funcția de lichidator al SA „Anchir” în procedura falimentului, s-a desemnat în calitate de lichidator al SA „Anchir” în procedura falimentului Veaceslav Stejar.

Anterior, la 22 iunie 2016 lichidatorul SA „Anchir” a înaintat cerere prin care a solicitat validarea popririi cu încasarea de la terțul poprit SA „Mif” a sumei

de 63 360,00 lei, indicând că, în urma verificării datelor contabile a debitorului insolubil a depistat creanțe ajunse la scadență a SA „Mif”.

Fiind investită cu examinarea cererii de validare a popririi, instanța de insolabilitate a Curții de Apel Chișinău prin hotărârea din 17 noiembrie 2016 a admis cererea SA „Anchir” de validare a popririi și încasarea datoriei. A validat poprirea SA „Anchir” față de SA „Mif” în sumă de 63 360,00 lei. A încasat de la terțul poprit SA „Mif” în beneficiul SA „Anchir” datoria în sumă de 63 360,00 lei. A încasat de la SA „Mif” în bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 1 900,80 lei.

Potrivit art. 126 alin. (1), (2), (5) și (9) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, sunt supuse urmării silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile corporale care sunt datorate debitorului ori sunt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deținute de un terț în numele lui și creanța cu termen ori sub condiție. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiției. Poprirea se înființează prin somație a administratorului insolabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolabilitate/faliment asupra debitorului. În termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadența acestora, terțul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolabilității/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanța poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile corporale poprite și să trimită dovada către administratorul insolabilității/lichidator pentru a fi preluate. Dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolabilității/lichidator, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolabilitate în vederea validării popririi.

În context, Colegiul constată că, lichidatorul SA „Anchir” a somat SA „Mif”, în vederea înființării popririi, la 02 iunie 2016, acordând termen pentru rambursarea datoriei de 10 zile.

Potrivit avizului de recepție, terțul poprit a recepționat somația la 09 iunie 2016.

Reieșind din acestea, data scadență pentru rambursarea datoriei urma să fie 20 iunie 2016.

La data scadență terțul poprit nu a plătit suma datorată, iar lichidatorul s-a adresat în instanța de insolabilitate la 22 iunie 2016, în termenul de o lună de la data la care SA „Mif” trebuia să ramburseze datoria, astfel, fiind respectat termenul de o lună pentru sesizarea instanței de insolabilitate, prevăzut de art. 126 alin. (9) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

Totodată, Colegiul menționează că, instanța de insolabilitate a dat o apreciere eronată materialului probator, considerând cererea de validare ca fiind depusă în interiorul termenului de prescripție.

Astfel, Colegiul sesizează că SA „Mif”, atât în cadrul examinării cauzei în instanța de insolvență, cât și în cererea de recurs invocă încălcarea termenului general de prescripție extinctivă, prevăzut de art. 267 alin. (1) Cod civil.

Contrar, instanța de insolvență a considerat cererea de validare a popririi depusă în termenul stabilit de norma Codului civil, invocând precum că deși, datoria impusă a apărut în urma prestării serviciilor, conform facturilor fiscale nr. FU 2706572 din 15 aprilie 2013 și nr. FU 2706575 din 16 aprilie 2013, este din 2013, nu este indicat termenul de achitare a sumei, iar un contract între părți nu a fost încheiat

Colegiul apreciază critic alegațiile instanței de insolvență referitor la faptul că, prin prisma prevederilor art. 575 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție nu a fost omis, or obligația terțului poprit de a achita datoria a apărut după înaintarea somației.

Este indubitabil faptul că, SA „Mif” a achiziționat mărfuri de la SA „Anchir” conform facturilor fiscale nr. FU 2706572 din 15 aprilie 2013 și nr. FU 2706575 din 16 aprilie 2013, în sumă totală de 63 360,00 lei.

Acestea fiind relevate, Colegiul constată cu certitudine că SA „Anchir” în proces de insolvență, cunoștea despre datoria invocată, cel târziu din data emiterii facturilor fiscale nr. FU 2706572 din 15 aprilie 2013 și nr. FU 2706575 din 16 aprilie 2013.

În context, potrivit art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Potrivit art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Coroborând faptele constatate și prevederile normelor precitate, dreptul SA „Anchir” în proces de insolvență, de a solicita de la SA „Mif” plata pentru marfa livrată a început să curgă de la 16 aprilie 2013, termenul prevăzut la art. 575 alin. (1) Cod civil, fiind scadent la 18 aprilie 2016.

Colegiul sesizează însă, că până la somarea terțului poprit în vederea înființării popririi, timp în care s-au scurs mai mult de 3 ani, SA „Anchir” în proces de insolvență, nu a întreprins nicio acțiune pentru rambursarea datoriei ce rezultă din facturile fiscale nr. FU 2706572 din 15 aprilie 2013 și nr. FU 2706575 din 16 aprilie 2013.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază critic poziția instanței de insolvență, conform căruia aplicând prevederile art. 575 Cod civil în coroborare cu art. 126 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, termenul de prescripție a început să curgă din momentul când a expirat 10 zile de la data recepționării somației de înființare a popririi, expediată de creditor în adresa debitorului, din motiv că la momentul transmiterii bunurilor părțile nu au convenit perioada de plată.

Această poziție a instanței de insolvență este neîntemeiată, dat fiind faptul că litigiului în speță îi sunt aplicabile prevederile contractului de vânzare-cumpărare, care în virtutea caracterului său consensual și sinalagmatic, prevede

obligăția vânzătorului de a preda un bun în proprietate cumpărătorului, iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit, dacă contractul nu conține alte prevederi referitoare la data și locul plății prețului.

La caz, este de menționat că, de către SA „Anchir” și SA „Mif”, un alt termen de achitare a mărfurilor livrate, decât cel al livrării mărfurilor și întocmirii facturilor fiscale – luna aprilie 2013 nu a fost stabilit.

Deci, dreptul debitorului SA „Anchir” de a solicita de la SA „Mif” achitarea datoriei a început să curgă din luna aprilie 2013, fiind scadent în luna aprilie 2016, și nici de cum din 09 iunie 2016, data recepționării de către terțul poprit a somației lichidatorului SA „Anchir”.

Având în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că hotărârea instanței de insolabilitate este neîntemeiată, motiv pentru care admite recursul declarat de SA „Mif” ca întemeiat, casează hotărârea instanței de insolabilitate și pronunță o nouă hotărâre prin care respinge cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul SA „Anchir” față de terțul poprit SA „Mif”, ca tardivă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de societatea pe acțiuni „Mif”.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2016, în cadrul dosarului de insolabilitate intentată față de societatea pe acțiuni „Anchir”, pronunțând o nouă hotărâre prin care:

Se desființează poprirea și se respinge cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul societății pe acțiuni „Anchir” față de societatea pe acțiuni „Mif” cu privire la încasarea din contul societății pe acțiuni „Mif” în masa debitoare a societății pe acțiuni „Anchir” a sumei de 63 360,00 lei, ca tardivă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iuliana Oprea

judecători

Ion Druță

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Galina Stratulat